

Nieuwsbrief van de gemeentelijke werkgroep “Bekegems Erfgoed”

Nummer 1 – najaar 2013

Een gemeentelijke werkgroep

door Celesta Muylle, schepen van cultuur

Het is steeds een principiële keuze van het cultuurbeleid op de gemeente geweest om het beleid zo dicht mogelijk bij en zo veel mogelijk door onze inwoners te laten bepalen. Het initiatief dat groeide in enkele Bekegemse geesten om tijdens de avondmarkt in hun dorp aandacht te vragen voor het erfgoed van Bekegem onthaalden we dan ook met open armen. Het feit dat het daar niet bij bleef, maar dat de groep enthousiastelingen die elkaar daar gevonden hadden, hun initiatief verder wilden uitbouwen door meer gestructureerd te blijven voort werken aan het Bekegemse erfgoed konden wij dan ook niet anders dan van ganser harte te ondersteunen.

De restauratie van de Bekegemse kerk, die uiteindelijk haar voleindiging naderde, leverde de werkgroep meteen al een flinke kluif op. Samen met de werkgroep Laurentiusconcerten dachten ze na over de wijze waarop deze feestelijke heropening kon worden vorm gegeven. Ondertussen werden nieuwe mensen aangesproken. En

met nieuwe mensen komen nieuwe ideeën. Een hele lijst mogelijke initiatieven passeerden de revue, het ene al gewaagder dan het andere. Alles werd nauwgezet op papier gezet door onze dienst cultuur, toerisme en erfgoed, zodat zich geleidelijk aan een actieplan voor de komende jaren begon uit te kristalliseren.

De werkgroep start vanuit de premisse dat werken met erfgoed steeds drie onderscheiden stappen inhoudt. Erfgoed mag niet verloren gaan, dus moet het zo goed mogelijk worden bewaard. Wat bewaard wordt (en zelfs wat uiteindelijk niet bewaard wordt) moet echter ook zo goed mogelijk worden onderzocht en gedocumenteerd, zodat het kader waarin het heeft gefunctioneerd duidelijk is. En indien aan deze twee zaken is voldaan, moet het via culturele en toeristische kanalen aan het grote publiek worden kenbaar gemaakt.

Veel werk aan de winkel voor onze werkgroepleden dus. We willen hen dan ook een hart onder de riem steken en hen de volle steun van de gemeente toezeggen. Wie deze dapperen zijn? Dat vertellen we u in een volgende editie!

Bekegems Erfgoed, onze bedoeling

door Etienne Sierens

We willen mensen bewust maken dat ook Bekegem belangrijk is. Eeuwenlang was dit de parochie die niet meetelde, velen wisten zelfs niet van haar bestaan af, men hield er geen rekening mee. Pas sinds enkele jaren plaatste men Bekegem en zijn Bekegemnaars terug op de kaart. We dromen echter van enorm veel meer. Bekegem heeft een prachtige geschiedenis. Het mooiste ervan is nog steeds gehuld in de nevelen van de duistere middeleeuwen.

Wat we bezitten over Bekegem moeten we koesteren, ons archief, oude foto's, documenten, verhalen, vlaggen en archief van verenigingen, voorwerpen die deel uitmaken van onze geschiedenis, ook onze kerk met het kerkhof, het klooster met de school en alles erom heen. Niet alleen archief van de gemeenschap maar ook privéarchieven mogen we niet laten verloren gaan. We willen alle Beéghemnaars en allen die Bekegem een warm hart toedragen, oproepen hieraan mee te werken. Het moet wel klaar en duidelijk zijn dat om het even welke foto, om het even welk document, om het even welk voorwerp dat wordt aangeboden nooit eigendom kan worden van een privépersoon. Ofwel wordt het gedigitaliseerd, ofwel komt het uiteindelijk terecht in het gemeentelijke archief.. De gemeente neemt dan ook zijn volle verantwoordelijkheid dat alles behandeld wordt in overeenstemming met de privacy wetten.

We willen er verder aan meewerken dat Bekegem een eigen identiteit verwerft in het "grote Ichtegem". Het gemeentebestuur streeft er reeds vele jaren naar om dit te bewerkstelligen. In diverse projecten vonden zij dat het volkse en de religiositeit in het zoeken naar de Bekegemse identiteit een belangrijke rol moest spelen. Ook de nieuwsgierigheid naar geschiedenis, bewaren van erfgoed en eerbied voor alles wat ermee te maken heeft, kan daartoe bijdragen.

We willen verder dat het pittoreske Bekegem uitgedragen word over de grenzen van de parochie heen. Via toeristische folders, fietsroutes, tentoonstellingen van kunst en andere, moeten de mensen tot in Brugge en nog veel verder, Bekegem leren kennen. Herwerkte fietsroutes en een Bekegemse erfgoedwandeling kunnen daartoe bijdragen. In samenwerking met het gemeentebestuur en alle Bééghemnaars willen we daarenboven tentoonstellingen

organiseren en bij leven en welzijn verspreiden we twee keer per jaar "Den Tam-Tam".

Ook een eigen website is tegenwoordig een must. Onze webmaster Tom Cobbaert : "De bedoeling is om de website van Bekegem uit te bouwen tot een online Bekegems archief, een website waar je artikels over Bekegem, een tijdslijn, historische postkaarten, foto's en kaarten van Bekegem kan raadplegen. Nu zit dat, vaak onbekend en verborgen, verspreid in persoonlijke verzamelingen, documentatiecentra van heemkundige kringen en archieven. Deze personen of organisaties bewaren dit erfgoed steeds zo goed mogelijk, maar het zou nog beter tot zijn recht komen moest dit ergens naar buiten komen zonder deze verzamelingen van de mensen af te nemen. En hoe kan dat tegenwoordig beter dan het digitaal aan te bieden langs een website. Daarom wil ik mij ook inzetten om vanuit mijn achtergrond als archivaris dat erfgoed te inventariseren en te digitaliseren."

Een originele Bekegemse

lantaarnpaal terug in het straatbeeld

door André Van Poucke

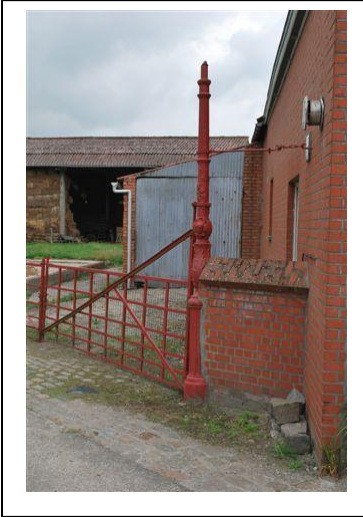

Een paar jaar geleden kocht de gemeente één van de drie originele vroegere Bekegemse gaslantaarns. Het was de bedoeling deze op de één of andere wijze in het lichtnet in te schakelen. Echter, door strenge veiligheidseisen bleek dit niet mogelijk. Er werd een nieuwe

oplossing gezocht waardoor de lantaarn nu als erfgoeditem functioneert in de omgeving van de kerk. Het is de bedoeling dat de lantaarn met een batterij op zonne-energie weer zijn oude functie kan opnemen.

De gemeente Bekegem koopt in 1899 enkele lantaarns bij Leonard Gadeyne uit Eernegem. Ze worden geplaatst in de Dorpstraat, ter hoogte van het klooster (die er toen nog niet stond); ter hoogte van de pastorie (die intussen is afgebroken); ter hoogte van café De Kroon bij Louis Cobbaert (nu ook reeds verdwenen). De eerste

lantaarnaansteker was Amand Van Moortel, die ook moest zorgen voor de levering van de petroleum en het kuisen van de glazen. Daarvoor ontving hij 85 fr. per zes maanden (van 1 oktober tot 31 maart). Vanaf 1922 was Sidonie Hollevoet weduwe Karel Storme, lantaarnaansteekster voor de som van 200 Fr. Ook toen waren er moeilijke tijden en sommige jaren brandden de lantaarns niet wegens "gebrek aan geld".

Sidonie deed dit werk tot 1930 toen de elektriciteit in het dorp kwam. De drie palen werden toen verkocht voor de som van 30 fr. het stuk.

Behalve de nu geplaatste paal is nog een tweede exemplaar, weliswaar gehavend, te zien aan de Watervalle.

Zo is er opnieuw een stukje erfgoed uit Bekegem -na de roepsteen en de voetschraper aan de kerkdeur- in ere hersteld."

Een 19de eeuwse grafsteen herontdekt en teruggeplaatst

door Etienne Sierens

Sinds kort staat er tegen de kerkhofmuur een heel speciale grafsteen opgesteld. Daarop de tekst :

JHS
Sacred
To the memory
Of lady
Anne Jackson
daughter of Wm Woodville esq^{re}
of Edge Hill Liverpool first
married to John Day esq^{re} of
Norwich Norfolk after his death
to col sir George Jackson
bar^t of Fork Hill Ireland
ob. 18 aug^s AE 82
1848

Graag geven we een klein beetje uitleg bij dit stukje Bekegems erfgoed.

Reeds lange tijd lag er voor de deur van de noordelijke sacristie een steen waarvan sommigen zich afvroegen wat dat eigenlijk was. Deze zomer besloten Rik Dely en Etienne Sierens de geheimen van de steen te ontrafelen. Ze maakten een put naast de steen om zo de aarde van eronder te verwijderen. Ze maakten vele foto's en ontdekten dat het de grafsteen was van Anne Woodville. In samenwerking met de culturele dienst werd besloten dat dit unieke erfgoed niet mocht verloren gaan. De steen werd door de gemeentewerkers ontgraven en kreeg een nieuwe plaats tegen de kerkhofmuur.

Het betreft de grafzerk van Anne Woodville. Zij woonde in de 19^e eeuw in Bekegem en was dochter van William Woodville en Anne Kerby en afkomstig van Edge Hill Liverpool. De familie Woodville is verwant met Elizabeth Woodville. Deze was de gemalin van Eduard V, koning van Engeland tussen 1464 en de dood van haar echtgenoot in 1483. Aanvankelijk was Anne gehuwd met John Day afkomstig uit Norwich Norfolk. Beide families behoorden tot de lagere adel. Zij hadden de titel van "esquire". Dit is een titel die enkel in Groot Brittannië gebruikt wordt. Qua rang kan men hem plaatsen ergens tussen "gentleman" en "knight" (ridder). Na de dood van haar man herhuwde Anne in 1814 met de uit Ierland afkomstige kolonel en baron George Jackson. De Jacksons vochten in de 17^e eeuw aan de zijde van Oliver Cromwell en werden voor hun trouw beloond met aanzienlijke eigendommen in Noord Ierland. George Jackson was de zoon van Richard en Anne O'Neill. Hij werd geboren in Coleraine, Co. Londonderry op 19 januari 1776. Later leefde hij in Forkhill, Co. Armagh in Ierland. Na een succesvolle loopbaan bij het leger waarin hij het tot kolonel schopte, kreeg hij op 21 april 1813 de adellijke titel van baron van Forkhill, County Armagh and Beach Hill, Surrey, in Noord Ierland. Georg leefde nogal boven zijn stand, zoals men in Bekegem zegt. Voor hij huwde met Anne Woodville verkwistte hij nogal wat geld. In ieder geval veel vlugger dan hij geld verdiende. Alles bij mekaar, in 1801 had hij als vrijgezel, een schuld van 30000 pond. Hij moest bij vrienden geld lenen om de intrest op zijn schulden te betalen. Het was niet dat Sir George vanaf toen een arm man was geworden. Er waren nog steeds aanzienlijke inkomsten van de verschillende familie-eigendommen die hij erfde.

Na zijn huwelijk met Anne Woodville durfde George "zijn verbrande gat" niet meer tonen in Noord Ierland. Het echtpaar week uit naar het vasteland. Zij woonden aanvankelijk in Parijs (16/8/1817). In 1825 woonden zij in Oostende. George noemde zichzelf fabrikant in gleyerwerk.

Op 1 januari van datzelfde jaar vraagt hij de provincie Antwerpen de toelating een fabriek te mogen bouwen van geglaazuurd aardewerk in de Predikheerinnenstraat 2020 0/3 sectie 1 te Antwerpen. (Archief Provincie Antwerpen, Octrooien, vergunningen en tentoonstellingen L 216 A/18).

In 1836, op 22 oktober, komt Anne Blanche Woodville, dochter van Anne Woodville Day, van Gistel in Bekegem wonen (bevolking Bekegem 1827). In die periode leefden nogal wat Engelse industriëlen in Oostende. Oostende zelf was toen een nogal onveilige en vuile stad. De rijke Engelsen kwamen in Snaaskerke en Gistel wonen. Daar was zelfs een Engelse school ingericht in een kasteeltje (Het Rattekasteel) op de weg van Gistel naar Zevekote.

In Bekegem kocht Anne Blanche Woodville Day het kleine hoevetje nabij de Witte molen, de huidige Bevrijdingsweg nr. 24. Het was het hofstedeke van de familie Vanhee. Het hoevetje werd bewoond door Blanche. Vermoedelijk gebruikten George Jackson en Anna Woodville de eigendom als buitenhuisje, als "Maison de plaisance". In de wintermaanden woonden ze in Brugge, in de zomermaanden in Bekegem. George stierf op 14 januari 1840, om 9 uur 's avonds, in zijn woning in de Ezelstraat in Brugge. Hij was 64 jaar geworden. Hij stierf zonder wettige nakomelingen na te laten. Zijn titel van baron verviel met zijn overlijden. Na het overlijden van George Jackson werd de gehele inboedel te Bekegem verkocht. Wij hebben er het raden naar waarom dit gebeurde. Vermoedelijk was de inboedel deels zijn eigendom. Werd de inboedel verkocht om zijn schulden te betalen? De openbare verkoping werd gehouden op

dinsdag 21/1/1840 om 1 u na de middag op verzoek van Anne Blanche Woodville en door notaris Theodore Frederik Heyvaert te Gistel. De verkoping had plaats op haar hofstedeke te Bekegem. Als we de 53 loten overlopen is dat niets anders dan de huisraad en de gehele inboedel van een hofstedeke. Er worden ook 2 zwijnen, een koe en een vaars verkocht. (bron Notariaat Heyvaert uit Gistel RAB TBO 132/30 nr. 25)

Na het overlijden van haar man kwam Anne Woodville permanent bij haar dochter in Bekegem wonen. Er bleef genoeg over om toch nog met een zekere standing te leven. Er werd een Engelse tuin aangelegd en er waren enkele dienstmeiden in dienst. Bij het buitenhuisje was een beetje grond. (tot tegen de Witte Molen). Zij waren ook eigenaar van de herberg St Laurentius, waar nu het klooster op staat, en van een partij grond in de huidige Doornhoekstraat (nr. 57). Anna Woodville stierf op 18 augustus 1848, zij was 82 jaar. Haar dochter Anne Blanche bleef in Bekegem wonen tot ze op 12 maart 1866 verhuisde naar Evergem.

ALGEMENE UITNODIGING

Zondag 27 oktober 2013
Sint-Amanduskerk Bekegem

11 uur

Academische zitting

12 uur

Plaatsing van de torenhaan